

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

27.10.2020

1006

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «2017-2020 елларга Алабуга муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасын раслау турында» 2016 елның 5 декабрдәге 1515 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә, Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 19 декабрдәге 1666 нчы санлы Указы белән расланган 2025 елга кадәрге чорга Россия Федерациясенен дәүләт милли сәясәте Стратегиясен исәпкә алып, Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «Муниципаль программаларны эшләү, гамәлгә ашыру һәм нәтижелелеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2014 елның 9 июлендәге 765 номерлы карарын гамәлгә ашыру максатыннан чыгып, Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «2017-2020 елларга Алабуга муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасын раслау турында» 2016 елның 5 декабрдәге 1515 санлы карарына түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1.1. Карар исемендәге «2017-2020 елларга» сүзләрен «2017-2022 елларга» сүзләренә алмаштырырга.

2. «2017– 2022 елларга Алабуга муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасын әлеге карарга теркәлгән кушымта нигезендә яңа редакциядә расларга.

3. Алабуга муниципаль районы Финанс-бюджет палатасына (Э.И. Садыйкова) муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыруда бюджет ассигнованиеләрен алдан карап эш итүне тәкъдим итәргә.

4. Әлеге карар рәсми төстә бастырып чыгарылырга тиеш.

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенен социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Л.Р. Ягудинага йөкләргә.

Житәкче в.б.

Л.Ф. Нургаянов

АМР Башкарма комитеты
караы белен расланган
«27» 10 2020 ел №1006
кушымта

**«2017– 2022 елларга Алабуга муниципаль
районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә
ашыру» муниципаль программа**

ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2017– 2022 елларга Алабуга муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программа
Программа эшләү өчен төп нигез	<p>Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 19 декабрдәге 1666 номерлы Указы белән расланган 2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясенең дәүләт милли сәясәте Стратегиясе.</p> <p>Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 20 августындагы 718 номерлы карары белән расланган «Россия миллиәтенең бердәмлеген ныгыту һәм Россия халыкларының этномәдәни үсеше (2014 – 2021 еллар)» федераль максатчан программасы, «2014-2021 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасы башка телләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү» дәүләт программасын раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 25 октябрдәге 794 номерлы карары.</p> <p>Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте концепциясе турында» 2013 ел, 26 июль, ПУ-695 нче Указы.</p> <p>Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен тормышка ашыру» дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 18 декабрдәге 1006 номерлы карары.</p>
Программаның төп эшкәртүчесе	Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаның төп чараларын башкаручылар	«Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе» МКУ, Алабуга муниципаль районы предприятиеләре, оешмалары һәм учреждениеләре (киләшү буенча)
Программаның максаты	Алабуга муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру, Алабуга муниципаль районы территориясендә яшәүче халыклар вәкилләренең цивилизацияле үсеше, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны

	<p>саклау, Россия милләтенен (Россия милләтенен) бердәмлеген ныгыту, мигрантларны уңышлы социаль һәм мәдәни интеграцияләү.</p>
<p>Программаның бурычы</p>	<p>1. Алабуга муниципаль районы территориясендә яшәүче халыклар вәкилләренен милли-мәдәни үсешенә ярдәм итү һәм гомумроссия гражданныр тәңгәллеген ныгыту;</p> <p>2. Алабуга муниципаль районы территориясендә дәүләт милли сәясәте өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль органнарның граждан жәмгыяте институтлары белән хезмәттәшлеген камилләштерү;</p> <p>3. Этникара һәм конфессияара тынычлык һәм татулык, мигрантларны социаль-мәдәни адаптацияләү һәм интеграцияләү шартларын булдыру һәм аларга ярдәм итү;</p> <p>4. Татар халкының республика һәм районнан читтә милли үзенчәлеген саклау һәм үстерү өчен шартлар тудыруда ярдәм күрсәтү;</p> <p>5. Алабуга муниципаль районында татар, рус һәм башка телләренә саклау, өйрәнү һәм үстерү өчен шартлар тудыру;</p> <p>6. Алабуга муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыруны фәнни-белем бирү һәм мәгълүмати тәэмин итү;</p> <p>7. Программа куелган бурычларны үтәү кысаларында республика, бөтенроссия, халыкара конкурсларда һәм фестивальләрдә катнашу.</p>
<p>Программаны гамәлгә ашыру этаплары һәм вакыты (сроклары)</p>	<p>2017-2022 еллар</p>
<p>Финанслау күләме һәм чыганақлары</p>	<p>2017-2022 елларга Программаны финанслауның гомуми күләме 2320,1 мең сум тәшкит итә, шул исәптән:</p> <p>Жирле бюджет</p> <p>2017 елда-534,4 мең сум.</p> <p>2018 елда-270,7 мең сум.</p> <p>2019 елда -505,0 мең сум.</p> <p>2020 елда -505,0 мең сум.</p> <p>2021 елда.-505,0 мең сум.</p> <p>2022 елда - 505,0 мең сумм.</p> <p>Искәрмә: 2017-2022 елларда финанслау фаразланган характерда һәм ел саен аныкланырга тиеш.</p>

Программаның максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре

Программаның индикаторлары

1. Районда этникара мөнәсәбәтләр торышын уңай бәяләгән Алабуга муниципаль районында яшәүчеләр өлешен арттыру (репрезентатив сораштыру нәтижәләре буенча билгеләнә):

2017 елда-65%;

2018 елда-70%;

2019 елда-76%.

2020 елда-82%

2021 елда-86%

2022 елда-90%

2. Районда конфессияара мөнәсәбәтләрнен торышын уңай бәяләгән Алабуга муниципаль районында яшәүчеләр өлешен арттыру (репрезентатив сораштыру нәтижәләре буенча билгеләнә):

2017 елда-70%;

2018 елда-76%;

2019 елда-80%.

2020 елда-85%.

2021 елда-91%.

2022 елда-93%.

3. Алабуга муниципаль районы халкының этномәдәни ихтыяжларын тормышка ашыру белән канәгать булган өлешен арттыру (репрезентатив сораштыру нәтижәләре буенча билгеләнә):

2017 елда-65%;

2018 елда-68%;

2019 елда-70%.

2020 елда-73%.

2021 елда-77%.

2022 елда-80%.

1. ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ӨЛКӘСЕНДӘ ГОМУМИ ТАСВИРЛАМА, ШУЛ ИСӘПТӘН УЛ ЮНӘЛТЕЛГӘН ПРОБЛЕМАЛАР

Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте Концепциясе турында» 2013 елның 26 июлендәге ПУ-695 номерлы Указын үтәү йөзеннән, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014-2016 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен тормышка ашыру» дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 9 октябрдәге, 742 номерлы карары нигезендә, «2017– 2021 елларга Алабуга муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасы эшләнә.

Программа дәүләт хакимиятенә территорияль органнары, Алабуга муниципаль районы жирле үзидарә органнары, Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының структур бүлекчәләре, музейлар, мәгариф учреждениеләре һәм ижтимагый оешмалар тәкъдимнән исәпкә алып эшләнә.

Татарстан Республикасының дәүләт милли сәясәте Концепциясе нигезендә, дәүләт милли сәясәте объекты булып милләтара мөнәсәбәтләр һәм Татарстан Республикасында яшәүче халыклар вәкилләренә этномәдәни үсеш өлкәсе тора.

Татарстан Республикасы дәүләт милли сәясәте концепциясе принципларына таянып, Программа Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районында милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру максатларын, принципларын, төп юнәлешләрен, бурычларын һәм механизмнарын, районда яшәүче халыклар вәкилләренә этномәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен оптималь шартлар тудыруны билгели. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районында яшәүче халыклар вәкилләренә тарихи традицияләрен, табигый-климат һәм табигый-икътисадый шартлар, аларның тормыш-мәдәни үзенчәлекләрен, геосәяси һәм милли округларын, күршеләр белән үзара мөнәсәбәтләр тәҗрибәсен аңлауга нигезләнә.

Тарихи яктан, милләтара (этникара) һәм конфессияара багланьшларны тәэмин итүдә традицион рәвештә Татарстан Республикасының Алабуга муниципаль районында яшәүче барлык халыклар вәкилләренә карата күпчелекне тәшкил итүче татар һәм рус халыклары вәкилләре әйдәп баручы роль уйный.

Алабуга муниципаль районында 2017 елның 1 гыйнварына халык саны 85 596 кеше тәшкил иткән, шуларның 42,6 проценты - татарлар, шул исәптән керәшен татарларын да, 51,7 проценты-руслар. Идел бие халыклары вәкилләренән район территориясендә чуаш, удмуртлар, мордвалар, марилар яши, алар Алабуга муниципаль районы халкының 3,7 процентын тәшкил итә.

Татарстанда төрле мәдәният һәм дин вәкилләренә озак еллар бергә яшәве дэвамьнда барлыкка килгән. Дустанә күршелек традицияләре хәзерге вакытта да саклана. Бу 2017 елда үткәрелгән социологик тикшеренүләр нәтижәләре дә шуны раслый. Тикшерү мәгълүматларына караганда, татарстанлыларның 76,7 проценты республикада этникара мөнәсәбәтләргә

тотрыклы, 67,1 проценты шулай ук конфессияара мөнәсәбәтләрне бәяли. Халыкның бары 7,6 проценты гына этникара конфликт барлыкка килү ихтималын һәм 6,2 проценты динара конфликт килеп чыгу ихтималын шактый югары саный.

Алабуга муниципаль районында, бөтен республикадагы кебек үк, халыкның милли составы динамик рәвештә үзгәрә шәһәр һәм авыл муниципаль жирлекләренә элеккеге союз республикаларыннан (азербайжан, эрмән, үзбәк, тажиклар, казахлар, кыргызлар, грузия, молдаван, төркмәнстан) чыккан яңа этник төркөмнәр барлыкка китерә. Алабуга муниципаль районында бүгенгесе көндә миграция исәбенә: 4326 - чит ил гражданы куелган, шулардан яшәүгә рөхсәт алган 184 кеше чит ил гражданы, вакытлыча яшәүгә рөхсәт алган-148 кеше. Районда БДБ илләреннән хезмәт мигрантлары 875 кеше барлыкка килгән.

Милләтара, конфессияара һәм миграция мәсьәләләрен хәл итү өчен Алабуга муниципаль районында этникара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерү мәсьәләләрен хәл итү максатыннан ведомствоара эшче төркемен оештыра.

Шул ук вакытта мигрантларны хокукый яктан агарту житәрлек дәрәжәдә оештырылмаган, аларның жәмгыятьтә социаль-мәдәни жайлашу һәм интеграцияләү эше, кабул итүче жәмгыять белән мигрантлар арасында мәдәниятара аралашу һәм ышаныч дәрәжәсе әлегә түбән.

Этник һәм дини үзәк һәрчак гармонияле формалашмый. Кайбер очракларда дини өлеш халыкларның тарихи яктан барлыкка килгән этномәдәни үзенчәлеген тигезли. Республика өчен традицион булмаган дини агымнарның кайвакыт экстремистик характерга ия булуы күзәтелә.

Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте Концепциясе турында» 2013 елның 26 июлендәге ПУ-695 номерлы үтәү йөзеннән бу өлкәдә хәзерге заман этабында өстенлекле мәсьәләләр билгеләнде.

Әлегә Программа Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районында милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең уңай характерын саклап калуга юнәлдерелгән.

Программа планына күп гасырлык традицияләр нигезендә гражданның этномәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерүгә ярдәм итүче Оештыру, мәдәни-массакуләм һәм белем бирү чаралары кертелгән.

2. АНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУНЫҢ ТӨП МАКСАТЛАРЫ, БУРЫЧЛАРЫ, СРОКЛАРЫ ҺӘМ ЭТАПЛАРЫ

Программаның максаты һәм бурычлары Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 19 декабрдәге 1666 номерлы Указы белән расланган 2025 елга кадәрге чорга Россия Федерациясенә дәүләт милли сәясәте Стратегиясен исәпкә алып һәм Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте Концепциясе (2013 елның 26 июлендәге редакциясендә), Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте өлкәсенә кагылышлы федераль һәм региональ законнар һәм норматив хокукый актларга бәйләп гамәлгә ашырыла.

Программаның максаты:

Алабуга муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру, Алабуга муниципаль районы территориясендә яшәүче халыклар

вәкилләренәң цивилизациялә үсәше, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны саклау, Россия милләтенәң (Россия милләтенәң) бердәмлеген ныгыту, мигрантларны уңышлы социаль һәм мәдәни яраклаштыру һәм интеграцияләү.

Программаның бурычлары:

1. Алабуга муниципаль районы территориясендә яшәүче халыклар вәкилләренәң милли-мәдәни үсәшенә ярдәм итү һәм гомумроссия гражданнар тәңгәллеген ныгыту;
2. Алабуга муниципаль районы территориясендә дәүләт милли сәясәте өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль органнарның граждан жәмгыяте институтлары белән хезмәттәшлеген камилләштерү;
3. Этникара һәм конфессияара тынычлык һәм татулык, мигрантларны социаль-мәдәни адаптацияләү һәм интеграцияләү шартларын булдыру һәм аларга ярдәм итү;
4. Татар халкының республика һәм районнан читтә милли үзенчәлеген саклау һәм үстерү өчен шартлар тудыруда ярдәм күрсәтү;
5. Алабуга муниципаль районында татар, рус һәм башка телләренә саклау, өйрәнү һәм үстерү өчен шартлар тудыру;
6. Алабуга муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыруны фәнни-белем биру һәм мәгълүмати тәэмин итү;
7. Программа куелган бурычларны үтәү кысаларында республика, бөтенроссия, халыкара конкурсларда һәм фестивальләрдә катнашу.

Программаны гамәлгә ашыру вакыты(срогы): 2017-2022 еллар.

Гамәлгә ашыру этаплары аерылып тормый. Программаның максатлары, бурычлары, чаралары, нәтижеләренә бәяләү индикаторлары турындагы мәгълүматлар кушымтада китерелә.

3. ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮНЕ НИГЕЗЛӘУ

2017-2022 елларга Программаны финанслауның гомуми күләме 2320,1 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

Жирле бюджет

2017 елда-534,4 мең сум.

2018 елда-270,7 мең сум.

2019 елда -505,0 мең сум.

2020 елда -505,0 мең сум.

2021 елда.-505,0 мең сум.

2022 елда - 505,0 мең сумм.

Искәрмә: 2017-2022 елларда финанслау фаразланган характерда һәм ел саен аныкланырга тиеш.

4. ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ МЕХАНИЗМЫ

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты аша заказчы - координаторы төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген, чараларны гамәлгә ашыру барышын контрольдә тотуны һәм башкаручыларның акчаларын нәтижәле куллануны тәмин итә. Программа чаралары Программаның муниципаль заказчысы тарафыннан Программа чараларын барлык башкаручылар белән гамәлгә ашырыла торган муниципаль контрактлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Программаны тормышка ашыруда катнашучы муниципаль учреждениеләр һәм оешмалар Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетына аның үтәлеше турында квартал саен, хисап кварталыннан соң килүче айның 15 числосына кадәр мәгълүмат бирәләр.

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты хисап чорыннан соң килүче айның квартал саен, 25 числосына кадәр программаны гамәлгә ашыру турында, шулай ук финанс чараларын куллануның нәтижәлегенә турында мәгълүматны Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгына жиберә.

5. ПРОГРАММАНЫҢ СОЦИАЛЬ-ИКТІСАДЫЙ НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘУ

Этнокультура өлкәсендә төп нәтижәләр, кагыйдә буларак, вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта, аерым алганда, төрле милләт вәкилләренән мәдәниятенә, теленә һәм горәф-гадәтләренә карата толерантлык һәм хөрмәт арта, кешеләренән үз-үзен тотышы нормаларының уңай үзгәрүе, Алабуга муниципаль районының тотрыклы үсешенә мөһим факторы буларак бердәм этномәдәни кинлекне үстерүдә чагыла.

Программаны тормышка ашыруның социаль-иктисади нәтижәсе-социаль тотрыклылыкны, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны, этномәдәни үзенчәлекне һәм Алабуга районында яшәүче халыклар вәкилләренән социаль-мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерүдән гыйбарәт һәм түбәндәгеләрдә чагыла:

- татар теле һәм әдәбияты буенча халыкара олимпиада уздыруда;
- региональ һәм гомумроссия гражданныр тәңгәллеген ныгытуда;
- этнокультура потенциалын куллану нәтижәлегенә арттыруда;
- милләтара конфликтларны кисәтүдә;

Программаны гамәлгә ашыру Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районында яшәүче халыклар вәкилләренән милләтара (этникара) һәм конфессияара хезмәттәшлеген, этник һәм конфессиональ туфракта конфликтларны кисәтү һәм булдырмау, мигрантларны яраклаштыру өчен шартлар булдыруны тәмин итәчәк.

2017–2022 елларга Алабуга муниципаль районында дәүләт милли сәясәттен гәмәлгә ашыру» муниципаль программасына кушымта
 АМР Башкарма комитеты карары белән расланган
 «17» 10 2022 ел № 1006

«2017–2022 елларга Алабуга муниципаль районында дәүләт милли сәясәттен гәмәлгә ашыру» муниципаль программасы чаралары исемлегенә

Башкаруу юнәлеше атамасы	Чаралар исемлегенә	Башкаруучылар	Төп чараларны үтәү вакыты	Финанслау күләме чыганагын күрсәтсәң, мен сум - ЖБ					
				2017	2018	2019	2020	2021	2022
Программада куелган бурычларны үтәү кысаларында республика, бөтенроссия, халыкара конкурсларда, форумнарда фестивальләрдә һәм диктантларда катнашу	Халыкара яшьләр кинофестивален БДБ илләре һәм ерак чит илләренң тулы метражлы фильмнары күрсәтү. Кино режиссерлары һәм актерлары белән очрашулар (Мәскәү шәһәре, Санкт-Петербург шәһәре, Европа илләре) "Милли кынак"- кинематограф күзлегенән муниципаль яшьләр фестивален	Киновидео хезмәт күрсәтү буенча МБУ ТР АМР халкы	2017 – 2022	ЖБ 70,0	ЖБ 37,4		ЖБ 37,4	ЖБ 37,4	ЖБ 37,4
	"Милли кынак"- кинематограф күзлегенән муниципаль яшьләр фестивален	Киновидео хезмәт күрсәтү буенча МБУ ТР АМР халкы	2017 – 2022						
	Идел бие халыклары мэдәниятенә багышланган «Камертон» фортепиано ансамблен һәм аккомпанементның V ачык шәһәр фестивален	«АБММ № 2» МБУ	2017 – 2022						
	X Республиканский телевизионный фестиваль «Созвездие» г. Казань	«АМР УКС ЕМР» МБУ «АМР ШӘҺӘР МӘДӘНИЯТ	2017 – 2022	ЖБ 15,0	ЖБ 15,0	ЖБ 10,0	ЖБ 15,0	ЖБ 15,0	ЖБ 15,0

	"Алтын каләм» республика балалар һәм яшүсмерләр матбугаты фестивале	ЙОРТЫ» МБУ	2017 – 2022	ЖБ								
	Алабуга муниципаль районы үзешчәннәре Республика бәйрәмнәрендә, форумнарда, фестивальләрдә һәм бәйгеләрдә катнашуы: - «Татар моңы»; - «Каравон»; - «Питрау»; - «Орлык»; - «Тырон быдтон»; - «Уяв»; - «Иван Купала»; - «Иске Казан түгәрәк уены»;; - «Уйнагыз, гармуннар!»; - «Керәшеннәр жырлары».	«АМР Башкарма комитеты ЯЭҺСИ» МКУ	2017 – 2022	ЖБ								
	«Безнең йорт – Татарстан» республика этномәдәни фестивалендә катнашу	АМР да ГР Халыклары ассамблеясе вәкиллеге (киләшү буенча)	2017 – 2022	ЖБ								
	«Халыклар дуслыгы – Татарстан байлыгы» форумында катнашу	АМР да ГР Халыклары ассамблеясе вәкиллеге (киләшү буенча)	2017 – 2022	ЖБ								
				ЖБ								
				ЖБ								

НЫҒЫТУ

	«Сабантуй» татар милли бәйрәме	«АМР ҮКС ЕМР» МБУ	2017 – 2022	ЖБ 10,0	ЖБ 5,0	ЖБ 4,0	ЖБ 10,0	ЖБ 10,0	ЖБ 10,0
Россия Федерациясе регионнарында күчмә милли «Сабантуй» бәйрәмен үткәру (күрсәтмә нигезендә)	«АМР Башкарма комитетының мәдәният Идарәсе» МКУ (киләшү буенча)	2017 – 2022							
Бөгенроссия Слас ярминкәсе: Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре катнашында концерт программасы 800дән дө ким булмаган ДШИ осталарын Россия һәм чит илләрдән чакырып Халыкара Слас ярминкәсен үткәру	«АМР Башкарма комитетының мәдәният Идарәсе» МКУ (киләшү буенча) Алабуга дәүләт тарих-архитектура һәм сәнгать музей-тыюлыгы (киләшү буенча)	2017 – 2022 август	ЖБ 200,0	ЖБ 111,9	ЖБ 195,0	ЖБ 200,0	ЖБ 200,0	ЖБ 200,0	ЖБ 200,0
Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә авыл яшьләре форумын үткәру (Атыяз авылы базасында)	«АМР Башкарма комитеты ЯЭҺСИ» МКУ	2017 – 2022 август	ЖБ 10,0	ЖБ 10,0	ЖБ 4,0	ЖБ 10,0	ЖБ 10,0	ЖБ 10,0	ЖБ 10,0
Халыклар бердәмлеге көнен үткәру	«АМР Башкарма комитетының мәдәният Идарәсе» МКУ (киләшү)	2017 – 2022 ноябрь	ЖБ 30,0	ЖБ 10,0	ЖБ 20,8	ЖБ 30,0	ЖБ 30,0	ЖБ 30,0	ЖБ 30,0

рессамы һәм графика Гюстав Доре эшләрә күргәзмәсе;

- «Пушкин юллары» (юл предметлары, картиналар һәм сурәتلәр) тарихи-әдәби һәм табигый-ландшафт музей-тыюлыгы фондларынан (Михайловка авылы, Псков өязе);
- Василий Дмитриевич Поленов исемендәге Дәүләт мемориаль тарихи-сәнгать һәм табигый музей-тыюлыгы фондларынан Елена Дмитриевнаның картиналары күргәзмәсе;
- Оренбург өлкә сыңлы сәнгать музейе фондларынан күргәзмә;
- Милли музей фондларынан Нади Русеваның рәсем күргәзмәсе. Алдан-Маадтыр (Тыва Республикасы);
- Заманча сәнгать буенча XII Халыкара арт-симпозиумда катнашучыларның эшләрә күргәзмәсе;
- «Совет юлбашчыларына бүләкләр: Ленинтан алып Горбачевка кадәр» Дәүләт тарихи музейе фондларынан (Мәскәу шәһәре);
- М. И. Цветаеваның 125 еллыгына Аршиновның күргәзмәсе;
- Юрий Рыбчинның «Коткаручынның Христос Храмы» Фотокүргәзмәсе;
- "Ул безнең йортны төзде» Россия этнография музейе фондларынан (Санкт-Петербург шәһ.);
- Алман йорты фондларынан «Россия тарихында алманнар " күргәзмәсе.

	<p>Дустык дәрәсләре үткәру: «Кешелекнең киләчәге - бердәмлектә!»</p>	<p>Киновидео хезмәт күрсәтү буенча МБУ ТР АМР халкы «Милли мәдәният үзәге " АКБО (киләшү буенча)</p>	2017 – 2022	ЖБ 5,0	ЖБ 5,0	ЖБ 5,0	ЖБ 5,0	МБ 5,0
	<p>«Хәзерге сынлы сәнгатьга Россия халыкларының мифлары һәм легендалары» озақ вакытлы этно арт проекттын эшләү һәм тормышка ашыру концепциясен эшләү. Ел саен халыкара симпозиумнар үткәру негизендә жьелган заманча Россия милли рессамнары әсәрләре күчәргәләренәң якын һәм ерак чит илләрдә күрсәтү өчен күчмә күргәзмәсен булдыру (чит илләрнең мәдәни үзәкләре ярдемендә). VII Халыкара гюркологик конференция үткәру</p>	<p>Алабуга дәүләт тарих-архитектура һәм сәнгать музей-тыюлыгы (киләшү буенча)</p>	2017 – 2022					
	<p>Филфак студентларының Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутаты, фән, мәгариф, мәдәният һәм милли мәсьәләләр буенча даими комиссия рәйесе, халык шагыйре Разил Вәлиев белән ижади очрашуы</p>	<p>Казан (Идел буе) федераль университетының Алабуга институты (киләшү буенча)</p>	2017 – 2022					

<p>Матди-техник базаны җиһазлау һәм ныгыту</p> <p>Алабуга муниципаль районында мизли сәясәтне гамәлгә ашыруны фәнни-мәгариф һәм мәгълүмати тәзмин итү</p>	<p>«Халыклар дуслыгы» миллигара курчак театры-студиясенең эшен булдыру</p> <p>Истәлекле даталарга багышланган чаралар</p>	<p>АМРда ГР Халыклары ассамблеясе вәкиллегә (киләшү буенча)</p> <p>АМРда ГР Халыклары ассамблеясе вәкиллегә (киләшү буенча)</p> <p>АМР Башкарма комитеты</p> <p>Казан (Идел буе) федераль университетының Алабуга институты (киләшү буенча)</p> <p>Казан (Идел буе) федераль университетының Алабуга институты (киләшү буенча)</p> <p>Казан (Идел буе) федераль университетының Алабуга институты</p>	<p>2017 – 2022</p>			<p>ЖБ 12, 6</p>	<p>ЖБ 12,6</p>	<p>ЖБ 12,6</p>
					<p>ЖБ 25,2</p>			
	<p>3 заллы «Иллюзион» кинотеатрын реконструкцияләү һәм АМР халыклары дуслыгы Йорты базасын тезү</p> <p>Татар шагыйрьләренең текстларын рус теленә «Ин яхшы тәржемә итү» бәйгесе (махсус тәржемә теориясе һәм практикасы кысаларында)</p> <p>"Полилингваль төбәкләрдә рус теле» чигтән торып электрон конференцияләргә үткөрү</p> <p>«Ике теллек шартларында рус теле», «Хәзерге этапта рус һәм татар телләренең узара хезмәттәшлеге үзгәртеләргә» дигән яңа махсус курсларны эшләү</p>							

